

KAUGKÜTTESEADUS

Vastu võetud 11. 02. 2003. a seadusega ([RT I 2003, 25, 154](#)), jõustunud 1. 07. 2003.

Muudetud järgmise seadusega (vastuvõtmise aeg, avaldamine Riigi Teatajas, jõustumise aeg):

10. 03. 2004 ([RT I 2004, 18, 131](#)) 15. 04. 2004

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus reguleerib soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seonduvaid tegevusi kaugküttevõrgus (edaspidi *võrk*) ning võrguga liitumist.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevused peavad olema koordineeritud ning vastama objektiivsuse, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetele, et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav soojusvarustus.

(3) Käesolevas seaduses sätestatud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduses (RT I 2001, 58, 354; 2002, 53, 336; 61, 375) sätestatud, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

§2. Mõisted

Käesolevas seaduses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) kaugküte on soojuse tootmine ja võrgu kaudu jaotamine tarbijate varustamiseks soojusega kaugküttesüsteemi kaudu;
- 2) kaugküttesüsteem on soojuse tootmise, jaotamise ja tarbimise tehniline süsteem, mille moodustavad soojuse tootmise, jaotamise ja tarbimise tehnilised vahendid ja nendega seotud ehitised;
- 3) võrk on torustike, seadmete, abiseadmete ja nendega seotud ehitiste kohtkindlalt ehitatud talituslik kogum või selle osa, mis on vajalik soojuse jaotamiseks, kusjuures võrguks ei loeta käesoleva seaduse tähenduses tarbijapaigaldisi;
- 4) tarbijapaigaldis on kinnistul, ehitises või ühtse majandusüksuse moodustavas funktsionaalselt seotud ehitiste kompleksis ja nende teenindamiseks vajalikul maal ehitatud omavahel ühendatud soojatorustike ja abiseadmete võrguga ühendatud või ühendatav talituslik kogum tarbija varustamiseks soojusega;
- 5) liitumispunkt on võrgu ja tarbijapaigaldise ühenduskoht;
- 6) võrgu teeninduspiir on piir, milleni võrguettevõtja lepingu alusel kaugküttesüsteemi haldab;
- 7) võrgupiirkond on maa-ala, kus asub ja kus arendatakse ühe võrguettevõtja omandis või valduses olevat võrku;
- 8) tegevuspiirkond on tegevusloaga kindlaks määratud ala, kus soojusettevõtja tegutseb;
- 9) tarbija on isik, kes ostab võrgu kaudu jaotatavat soojust;
- 10) võrguettevõtja on ettevõtja, kes kasutab võrku soojuse jaotamiseks;
- 11) liitumine on tarbijapaigaldise ühendamine võrguga.

§3. Energiasäästu sihtprogramm

Energiakasutuse efektiivsuse tõstmiseks, keskkonna kvaliteedi säilitamiseks ja loodusressursside ratsionaalseks kasutamiseks kinnitab Vabariigi Valitsus energiasäästu sihtprogrammi ja sihtprogrammi rakenduskava.

2. peatükk KAUGKÜTTE KORRALDUS

§4. Soojusettevõtja

Soojusettevõtja on ettevõtja, kes tegutseb vähemalt ühel tegevusalal, milleks on soojuse tootmine, jaotamine või müük, ning vastutab nende tegevustega seonduvate kaubanduslike, tehniliste või hooldusküsimuste lahendamise eest.

§5. Kaugküttepiirkond

(1) Kaugküttepiirkond on üldplaneeringu alusel kindlaksmääratud maa-ala, millel asuvate tarbijapaigaldiste varustamiseks soojusega kasutatakse kaugkütet, et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav soojusvarustus.

(2) Õigus määrata kaugküttepiirkond oma haldusterritooriumi piires on kohaliku omavalitsuse volikogul. Kaugküttepiirkonna määramise otsus peab lähtuma käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud põhimõtetest.

(3) Isikud, kes kaugküttepiirkonna määramise ajal ei kasuta kaugkütet, ei ole kohustatud liituma võrguga.

(4) Kaugküttepiirkonnas tohib võrguga ühendatud tarbijapaigaldist võrgust eraldada ja ehitatava või rekonstrueeritava ehitise soojusega varustamisel kasutada muud viisi, kui on kaugküte kohaliku omavalitsuse volikogu määratud tingimustel ja korras.

(5) Enne kaugküttepiirkonna määramist tiheasustusega uusehitisteks planeeritavale maa-alale tuleb analüüsida soojusvarustuse korraldamise võimalusi, lähtudes käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud põhimõtetest. Kaugküttepiirkonna määramisel tiheasustusega uusehitisteks planeeritaval maa-alal on võrguga liitumine kohustuslik kõigile kaugküttepiirkonnas asuvatele isikutele, kui kohaliku omavalitsuse volikogu ei näe ette teisiti.

(6) Kohaliku omavalitsuse volikogu kaugküttepiirkonna määramise otsuses sätestatakse muu hulgas:

- 1) kaugküttepiirkonna piirid;
- 2) võrguga liitumise ning võrgust eraldumise tingimused ja kord, arvestades käesoleva paragrahvi lõigetes 4 ja 5 sätestatut;
- 3) kaugküte üldised kvaliteedinõuded;
- 4) soojuse piirhinna kooskõlastamise kord, lähtudes käesoleva seaduse §-dest 8 ja 9;
- 5) soojusettevõtja arenduskohustus;
- 6) tingimuste, nõuete ja korra kehtima hakkamise aeg.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel kehtestatavad tingimused, nõuded ja kord, välja arvatud soojuse piirhinna kooskõlastamise kord, tuleb enne nende kehtestamist kooskõlastada kaugküttepiirkonnas tegutsevate soojusettevõtjatega.

§6. Soojuse tootmine, jaotamine ja müük

(1) Soojuse tootmine käesoleva seaduse mõistes on tegevus, mille tulemusena saadakse tarbijapaigaldistes kasutatav soojusenergia.

(2) Soojuse jaotamine käesoleva seaduse mõistes on soojuse transportimine võrgu kaudu tarbijapaigaldiseni.

(3) Soojuse müük käesoleva seaduse mõistes on soojuse üleandmine tarbijale tasu eest või tasuta.

§7. Soojusettevõtja kohustused

(1) Soojusettevõtja peab tagama tarbijate ja teiste soojusettevõtjate soojusega varustamise vastavuses käesoleva seaduse, tegevusloa tingimuste ja sõlmitud lepinguga.

(2) Soojusettevõtja peab oma raamatupidamises pidama eraldi arvestust soojuse tootmise, jaotamise, müügi ja nende tegevustega mitteseotud tegevusalade kohta.

§8. Soojuse müük ja hinnakujundus

(1) Tarbija ostab soojust võrguettevõtjalt, kelle võrguga tema valduses olev tarbijapaigaldis on ühendatud.

(2) Võrguettevõtja on kohustatud oma võrgupiirkonnas müüma kõigile võrguühendust omavatele tarbijatele soojust vastavalt võrgu tehnilistele võimalustele.

(3) Soojuse piirhind tuleb kujundada selliselt, et oleks tagatud:

- 1) vajalike tegevuskulude, sealhulgas soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks tehtavate kulutuste katmine;
- 2) investeeringud tegevus- ja arenduskohustuse täitmiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus.

(4) Soojusettevõtja peab avalikustama oma võrgupiirkonnas soojuse piirhinna vähemalt kolm kuud enne selle kehtima hakkamist.

§9. Soojuse hinna kooskõlastamine

(1) Energiaturu Inspeksiooniga peavad kooskõlastama müüdava soojuse piirhinna igale võrgupiirkonnale eraldi:

- 1) soojusettevõtja, kelle soojuse müük tegevuspiirkonnas ületab 50 000 MWh aastas;
- 2) kontserni kuuluv soojusettevõtja, kui kontserni summaarne soojuse müük Eestis isikutele, kes ei kuulu kontserni, ületab 50 000 MWh aastas;
- 3) soojusettevõtja, kes toodab soojust elektri ja soojuse koostootmise protsessis.

(2) Kui kontserni kuuluv ettevõtja omab osalust mingis teises soojusettevõtjas, arvatakse selle soojusettevõtja kogumüügist kontserni summaarsesse soojusmüüki osa, mis on proportsionaalne kontserni kuuluva ettevõtja osalusega selles soojusettevõtjas.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatata soojusettevõtja jaoks võib kohaliku omavalitsuse volikogu, lähtudes käesoleva peatüki nõuetest, kehtestada oma haldusterritooriumil müüdava soojuse piirhinna kooskõlastamise korra. Piirhinna kooskõlastab valla- või linnavalitsus. Piirhinna kooskõlastamisel on kohalikul omavalitsusel samad õigused ja kohustused, mis on inspeksioonil.

(4) Soojusettevõtja, kes on kohustatud kooskõlastama soojuse piirhinna, võib müüa soojust hinnaga, mis ei ületa kooskõlastatud piirhinda.

(5) Inspeksioon teeb käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud piirhindade kooskõlastamise kohta otsuse 30 päeva jooksul, alates nõuetekohase hinnataotluse esitamisest. Eriti keeruka või töömahuka kooskõlastamistootluse menetlemisel võib inspeksioon pikendada seda tähtaega 60 päevani, teatades tähtaja pikendamisest enne esialgse tähtaja möödumist taotluse esitajale.

(6) Inspeksiooni nõudel peab soojuse müüja selgitama ja põhjendama piirhindade moodustamise aluseid.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud piirhinna kooskõlastamise taotluse menetlemise tähtaeg peatub, kui inspeksioonile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse kooskõlastamiseks.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud soojusettevõtja, kes taotleb piirhinna kooskõlastamist, peab lubama oma raamatupidamist kontrollida inspeksioonil ning andma oma majandustegevuse kohta vajalikke selgitusi.

(9) Inspeksioonil on õigus nõuda soojusettevõtjalt või riigiasutuselt või kohaliku omavalitsuse asutuselt lisaandmeid, kui seda on vaja piirhinna kooskõlastamise otsuse tegemiseks või esitatud andmete kontrollimiseks.

(10) Soojusettevõtja võib taotleda inspeksioonilt või valla- või linnavalitsuselt hinnavalemi kooskõlastamist kuni kolmeks aastaks. Hinnavalemit kasutatakse soojuse piirhinna kooskõlastamiseks soojusettevõtja taotlusel tema tegevusest sõltumatute ja soojuse hinda mõjutavate tegurite ilmnemisel. Otsuse piirhinna kooskõlastamise taotluse kohta hinnavalemi alusel teeb inspeksioon või valla- või linnavalitsus kümne tööpäeva jooksul, alates nõuetekohase taotluse saamisest.

(11) Inspeksioon ei või avaldada seoses piirhinna kooskõlastamisega saadud teavet kolmandatele isikutele, välja arvatud juhul, kui teabe avaldamine on ette nähtud seadusega või kui teabe edastamine on vajalik käesolevast seadusest tulenevate kohustuste täitmiseks.

3. peatükk VÕRGU TOIMIMINE

§10. Võrguga liitumine

(1) Võrguettevõtja on kohustatud võrgu tehniliste võimaluste piires ühendama võrguga kõik võrguettevõtja võrgupiirkonnas asuvad liitumistaotluse esitanud isikute (edaspidi *liituja*) tarbijapagaldised, kui sellega ei seata ohtu varasemate liitujate varustuskindlust.

(2) Liitumistaotluse rahuldamisest keeldumist peab võrguettevõtja kirjalikult põhjendama 30 päeva jooksul, alates taotluse saamisest.

(3) Liituja taotluse alusel väljastab võrguettevõtja võrguga liitumise tingimused (edaspidi *liitumistingimused*).

(4) Liitumistingimused peavad olema:

- 1) läbipaistvad ja üheselt mõistetavad;
- 2) sarnaste liitujate suhtes võrdse kohtlemise põhimõtet järgivad;
- 3) konkreetse liitumise tehnilisi ja majanduslikke tingimusi arvestavad;
- 4) võrgu arendamise ja stabiilsuse huve arvestavad;
- 5) võrgu tehnilisi võimalusi arvestavad.

(5) Liitumistingimustes määratakse kindlaks:

- 1) liitumispunkt;

- 2) mõõtesüsteemi asukoht;
- 3) võrgu teeninduspiir;
- 4) liituja ja võrguettevõtja kohustused;
- 5) liitumistasu kalkulatsioon;
- 6) liitumistingimuste kehtivusaeg;
- 7) muud eritingimused.

(6) Võrguga ühendatud tarbijapaigaldise või selle osade vahetamist või selle omaniku või valdaja vahetumist ei loeta käesoleva seaduse mõistes võrguga liitumiseks ja omanikult või valdajalt ei võeta liitumistasu, kui üheaegselt on täidetud järgmised tingimused:

- 1) liitumispunkti asukoht ei muutu;
- 2) ei taotleta tehniliste tingimuste muutmist;
- 3) on säilinud tehnilised võimalused liituja tarbijapaigaldise ühendamiseks.

§11. Võrguga liitumise lepingu sõlmimine

(1) Võrguga liitumiseks sõlmivad võrguettevõtja ja võrguga ühendatava tarbijapaigaldise omanik või valdaja kirjaliku liitumislepingu (edaspidi *leping*).

(2) Lepingus määratakse muu hulgas kindlaks:

- 1) liitumispunkt;
- 2) mõõtesüsteemi asukoht;
- 3) võrgu teeninduspiir;
- 4) liitumistasu suurus;
- 5) liitumise tehnilised tingimused;
- 6) lepingu täitmise tähtaeg.

(3) Inspektsioonil on õigus kontrollida käesoleva seaduse § 9 lõikes 1 nimetatud soojusettevõtja ning kohalikul omavalitsusel muu soojusettevõtja tegevuse põhjendatust liitumistaotluse rahuldamisest keeldumisel, liitumistasu määramisel ja lepingutingimuste kehtestamisel.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud leping on soojuse ostu-müügilepingu sõlmimise aluseks.

§12. Liitumistasu arvutamine

(1) Võrguettevõtjal on õigus võtta võrguga liitujalt põhjendatud liitumistasu.

(2) Liitumistasu arvutamisel lähtutakse sellest, et tagada konkreetseks liitumiseks vajalik:

- 1) investeringute katmine;
- 2) keskkonnanõuete täitmine;
- 3) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 4) põhjendatud tulukus.

(3) Liitumistasu suuruse arvutab võrguettevõtja.

(4) Kui lepingujärgseid liitumise tehnilisi tingimusi muudetakse võrguettevõtja algatusel, tasub kulud võrguettevõtja.

(5) Võrguettevõtja võib võtta põhjendatud tasu soojuse tarbimise tehniliste tingimuste muutmise eest, mis toimub tarbija algatusel.

§13. Võrguettevõtja võrgupiirkond

- (1) Võrguettevõtja peab kindlaks määrama oma võrgupiirkonna ning tagama võrkude asendiplaani ja kirjelduse kättesaadavuse kõigile huvitatud isikutele.
- (2) Võrguettevõtjal võib olla mitu võrgupiirkonda, mis koos moodustavad võrguettevõtja tegevuspiirkonna.
- (3) Eri võrguettevõtjate võrgupiirkonnad võivad kattuda.

§14. Võrguettevõtja kohustused

- (1) Võrguettevõtja on kohustatud tagama võrguühendust omavate tarbijate varustamise soojusega käesoleva seaduse, tegevusloa tingimuste või kohaliku omavalitsuse volikogu otsuse ja sõlmitud lepingu kohaselt.
- (2) Võrguettevõtja vastutab tema omandis või valduses oleva võrgu toimimise ja korrasoleku eest.
- (3) Võrguettevõtja on kohustatud arendama võrku selliselt, et oleks tagatud võrguettevõtja võrgupiirkonnas olevate tarbijapaigaldiste võrku ühendamise.
- (4) Võrguettevõtja peab korraldama võrgust tarbitava soojuse koguste mõõtmise ja pidama sellekohast arvestust, kui ei ole kokku lepitud teisiti.
- (5) Võrguettevõtja on kohustatud andma kõigile teistele tema tegevuspiirkonna võrguettevõtjatele vajalikku informatsiooni, et tagada soojuse jaotamine ja müük viisil, mis on kooskõlas võrgu kindla ja tõhusa kasutamisega.
- (6) Võrguettevõtja võib oma tegevuse lõpetada ainult juhul, kui ta on andnud käesolevast paragrahvist tulenevad kohustused üle teisele ettevõtjale.
- (7) Võrguettevõtja peab vähemalt 12 kuud enne oma tegevuse lõpetamist inspektsiooni kirjalikult informeerima lõpetamisajast ja -kavast ning esitama piisava ülevaate abinõudest, mis tagavad käesolevas paragrahvis esitatud nõuete täitmise.

§15. Mõõtmine ja mõõtesüsteemide paigaldamine

- (1) Võrguettevõtja peab tagama kõigi tema võrku sisenevate ja võrgust väljuvate soojusekoguste kindlaksmääramise, mõõteandmete kogumise ja töötlemise.
- (2) Võrguettevõtja paigaldab oma valduses olevas võrgus projektikohase soojusmõõtesüsteemi koos vajalike abivahenditega omal kulul, kui lepingus ei ole sätestatud teisiti.
- (3) Kui olemasolev tarbija soojusmõõtesüsteem ei vasta kehtivatele tehnilistele nõuetele, asendab võrguettevõtja selle omal kulul, kui lepingus ei ole sätestatud teisiti.
- (4) Kui tarbija soovib tarbijapaigaldise võimsust muuta, vahetab või seadistab võrguettevõtja soojusmõõtesüsteemi ja tarbimisvõimsust piiravad seadmed ning tarbija katab ümberseadistamisega seotud kulud.

§16. Omavoliline tarbimine

- (1) Soojuse omavoliline tarbimine on:
 - 1) tarbimine tegelikult tarbitud kogust varjates või vähendades arvestusseadmete rikkumise, näidu moonutamise, mõõtesüsteemi või selle osade või sulgearmatuuri rikkumise teel;

- 2) mõõtmata tarbimine võrguühenduselt võrguettevõtja loata;
- 3) tarbimine ilma kehtiva kirjaliku ostu-müügilepinguta.

(2) Omavoliliselt tarbitud soojuse eest võib võrguettevõtja nõuda tasu omavoliliselt tarbitud soojuse koguse kuni kolmekordse maksumuse ulatuses.

(3) Omavoliliselt tarbitud soojuse koguse ja selle maksumuse määramise korra [kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#).

§17. Soojusvarustuse katkestamine ja taastamine

(1) Võrguettevõtjal on õigus katkestada võrguühendus tarbijale või teisele soojusettevõtjale ette teatamata, kui on ohustatud inimeste elu, tervis, vara või keskkond.

(2) Võrguettevõtjal on õigus katkestada võrguühendus soojuse omavolilise tarbimise tuvastamise hetkest viivitamata.

(3) Võrguettevõtjal on õigus katkestada soojusvarustus, teatades sellest vähemalt seitse päeva ette, kui:

- 1) tarbija on ületanud liitumistingimustega temale antud õigusi või ei ole täitnud nende tingimustega endale võetud kohustusi;
- 2) on takistatud võrguettevõtja ligipääs tarbija või teise soojusettevõtja omandis või valduses oleval territooriumil asuvatele mõõtesüsteemidele nende kontrollimiseks või asendamiseks või muude võrgutööde tegemiseks;
- 3) tarbija või soojusettevõtja võlgneb soojuse eest.

(4) Enne soojusvarustuse katkestamist käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhtudel on võrguettevõtja kohustatud andma tarbijale või teisele soojusettevõtjale mõistliku tähtaja puuduse kõrvaldamiseks ning teda kirjalikult hoiatama, et puuduse kõrvaldamata jätmise korral katkestatakse võrguühendus. Teatises peavad sisalduma:

- 1) soojusvarustuse katkestamise põhjus;
- 2) puuduse kõrvaldamise tähtaeg.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 loetletud põhjustel katkestatud võrguühendus ning soojusvarustus taastatakse tingimusel, et leping ei ole lõpetatud, pärast seda, kui katkestamise põhjus on kõrvaldatud ja tarbija või teine soojusettevõtja on tasunud põhjendatud katkestamis- ja taasühendamiskulud.

4. peatükk

TEGUTSEMINE TEGEVUSLOA ALUSEL

§18. Tegutsemisõiguse andmine

(1) Tegevusluba on Energiaturu Inspektsiooni otsusega ettevõtjale antav õigus tegutseda käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tegevusalal. Ettevõtja võib omada mitu tegevusluba.

(2) Tegevusluba on nõutav:

- 1) soojuse tootmisel, kui tootmise prognoositav maht aastas ületab 50 000 MWh ettevõtja kohta või kui ettevõtja toodab soojust elektri ja soojuse koostootmise protsessis;
- 2) soojuse jaotamisel, kui jaotamise prognoositav maht aastas ületab 50 000 MWh ettevõtja kohta;
- 3) soojuse müügil, kui soojusettevõtja vastab käesoleva seaduse § 9 lõikes 1 sätestatud tingimustele.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tegevusluba ei pea taotlema isik, kes müüb soojust ainult oma liikmetele, rentnikele või üürnikele, kui selline müük ei ole tema põhitegevus

ja müük toimub ühe kinnistu või vallasasjaks oleva ehitise ja selle teenindamiseks vajaliku maa piires.

(4) Tegevusluba ei saa üle anda teisele ettevõtjale.

(5) Tegevusloa eest ja selle muutmise eest, välja arvatud käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktides 1, 2 ja 6 nimetatud andmete muutmisel, tasutakse riigilõiv.

§19. Nõuded tegutsemisvormile ja kapitalile

(1) Käesoleva seaduse § 18 lõikes 2 nimetatud tegevusaladel tegutsemiseks võib tegevusluba taotleda äriregistrisse kantud või asutamisel olev aktsiaselts või osühing, kellel on tehnilised võimalused ja vajaliku oskusega personal tegutsemiseks taotluses märgitud tegevusalal ning kelle tegevus vastab keskkonnakaitse, tööohutuse ja muudele õigusaktidega ettenähtud nõuetele.

(2) Aastas üle 50 000 MWh soojust müüva soojusettevõtja aktsia- või osakapital peab olema vähemalt 500 000 krooni.

§20. Tegevusloa taotlemine

(1) Tegevusloa saamiseks esitab tegevusluba taotlev ettevõtja (edaspidi *taotleja*) inspeksioonile taotluse, milles on järgmised andmed:

- 1) ettevõtja nimi;
- 2) ettevõtja asukoha aadress ja sidevahendi number;
- 3) äriregistri kood, välja arvatud asutamisel oleva äriühingu puhul;
- 4) taotletav tegevuspiirkond;
- 5) käesoleva seaduse § 18 lõikes 2 sätestatud tegevus, milleks tegevusluba taotletakse, ja kavandatava tegevuse kirjeldus;
- 6) tegevusloa taotluse esitamise kuupäev, taotlusele allakirjutanud isiku nimi, ametinimetus ja sidevahendi number.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotlusele lisab taotleja:

- 1) tegevuspiirkonnas asuvate võrkude asendiplaani ja kirjelduse;
- 2) andmed, mis kinnitavad taotleja ja taotletava tegevuse kohta käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud tingimuste ja nõuete täitmist.

(3) Inspeksiooni nõudmisel peab taotleja tõendama kõigi taotleja ja taotletava tegevuse kohta käesolevas seaduses ning selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud tingimuste ja nõuete täitmist.

§21. Tegevusloa andmise otsustamine

(1) Tegevusloa andmise või selle andmisest keeldumise otsustab inspeksioon taotleja esitatud taotluse ning sellele lisatud ja inspeksiooni nõudmisel täiendavalt esitatud andmete alusel, lähtudes seejuures käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatust ning objektiivsuse, läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise põhimõtetest.

(2) Inspeksioon teeb motiveeritud otsuse tegevusloa andmise või selle andmisest keeldumise kohta 60 päeva jooksul, arvates käesoleva seaduse nõuetele vastava taotluse ja kõigi sellele lisatavate dokumentide ning inspeksiooni poolt taotlejalt käesoleva seaduse alusel täiendavalt nõutud andmete esitamisest.

(3) Tegevusloa andmise otsusest teavitatakse taotlejat otsuse tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul.

(4) Inspeksioon kannab käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 nimetatud andmed majandustegevuse registrisse (edaspidi *register*) kolme tööpäeva jooksul asjakohase otsuse tegemisest arvates. Andmete avaldamisele kohaldatakse majandustegevuse registri seaduses (RT I 2004, 12, 79) sätestatud.

[[RT I 2004, 18, 131](#) - jõust. 15. 04. 2004]

§22. Tegevusloa andmisest keeldumine

(1) Inspeksioon võib keelduda tegevusloa andmisest, kui:

- 1) taotleja ei esita käesoleva seaduse alusel nõutavaid andmeid või esitab eksitavaid või tegelikkusele mittevastavaid andmeid või võltsitud dokumente;
- 2) taotleja ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides ettevõtja kohta sätestatud nõuetele või tal puuduvad nõutavad majanduslikud ja organisatsioonilised eeldused ja tingimused tegevuseks, milleks ta tegevusluba taotleb;
- 3) taotluses nimetatud tegevus ei ole kooskõlas käesoleva seaduse või selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetega;
- 4) on põhjendatud kahtlus, et ettevõtja ei ole suuteline täitma õigusaktis sätestatud kohustusi või tegevusloaga kehtestataavaid tingimusi;
- 5) tegevusloa andmine oleks vastuolus käesolevas seaduses seatud eesmärkidega;
- 6) taotlejale varem käesoleva seaduse alusel antud mis tahes tegevusluba on tunnistatud kehtetuks kolme aasta jooksul enne tegevusloa saamiseks taotluse esitamist muul kui käesoleva seaduse § 26 lõikes 2 sätestatud alusel;
- 7) taotlejat on karistatud tegevusloata tegutsemise eest tegevusalal, milleks käesoleva seaduse kohaselt on nõutav tegevusluba, ja möödunud ei ole karistusregistri seaduse (RT I 1997, 87, 1467; 2002, 82, 477) §-s 25 nimetatud tähtajad;
- 8) taotleja on mõistetud mis tahes süüteo eest sundlõpetamisele ning sellekohane kohtuotsus on jõustunud;
- 9) tasumata on tegevusloa taotlejalt võetav riigilõiv.

(2) Tegevusloa andmisest keeldumise kohta edastatakse kirjalik motiveeritud teade taotlejale kolme tööpäeva jooksul, arvates otsuse tegemisest.

(3) Enne tegevusloa andmisest keeldumise otsustamist peab inspeksioon andma taotlejale mõistliku tähtaja tegevusloa andmist takistavate asjaolude kõrvaldamiseks. Tähtaja andmisest teavitab inspeksioon taotlejat, näidates ära tegevusloa andmist takistavad asjaolud ning aja, mille jooksul need tuleb kõrvaldada.

§23. Tegevusloa andmed ja tegevusloa tingimused

(1) Tegevusloa andmise otsuses peavad muu hulgas sisalduma järgmised andmed:

- 1) tegevusloa andmise aeg;
- 2) tegevusloa saaja ärinimi, äriregistri kood, asukoha aadress ning sidevahendi number;
- 3) käesoleva seaduse § 18 lõikes 2 sätestatud tegevusala, millel tegutsemiseks tegevusluba on antud;
- 4) tegevuspiirkond;
- 5) tegevusloa tingimused.

(2) Tegevusloa osaks on tegevusloa tingimused, mille kehtestab inspeksioon tegevusloa andmise otsusega ja mida tegevusluba omav ettevõtja on kohustatud täitma.

(3) Tegevusloa andmise otsuses märgitakse:

- 1) arenduskohustus vastavuses käesoleva seaduse §-ga 14;
- 2) muud tingimused, kui see on vajalik varustuskindluse või käesolevast seadusest ja selle

alusel kehtestatud õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmise või eesmärkide saavutamise tagamiseks või konkreetse tegevuse eripära arvestamiseks.

(4) Tegevusloa tingimused jõustuvad koos tegevusloa jõustumisega või inspeksiooni määratud tähtajal.

(5) Ettevõtja, kes mis tahes põhjusel ei saa täita tegevusloa tingimusi või käesolevas seaduses sätestatud kohustusi, peab sellest viivitamata kirjalikult teavitama inspeksiooni, märkides ära, mis põhjusel ja milliseid tingimusi, ülesandeid või kohustusi ta ei suuda täita, ning võimaluse korral taotlema tegevusloa tingimuste muutmist.

§24. Tegevusloa andmete ja tingimuste muutmine

(1) Ettevõtja on kohustatud viivitamata teavitama inspeksiooni käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 sätestatud andmete muutumisest.

(2) Inspeksioon võib pärast tegevusloa andmist soojusettevõtja põhjendatud kirjaliku taotluse alusel muuta tegevusloa tingimusi või lisada uusi tingimusi, järgides seejuures käesolevas seaduses sätestatud ning võrdse kohtlemise ja vaba konkurentsi põhimõtteid.

(3) Inspeksioon kannab muutunud andmed registrisse nende saamisest alates kolme tööpäeva jooksul.

§25. Tegevusloa kehtivus

(1) Tegevusluba hakkab kehtima tegevusloa andmise otsuse tegemise päevale järgnevast päevast või otsuses nimetatud tähtpäevast. Asutamisel olevale äriühingule antav tegevusluba hakkab kehtima taotleja äriregistrisse kandmise päevast või tegevusloa andmise otsuse tegemise päevale järgnevast päevast sõltuvalt sellest, kumb neist on hilisem.

(2) Tegevusloa kehtivus lõpeb:

- 1) tegevusloa kehtetuks tunnistamisega;
- 2) tegevusloa omaja lõpetamisega.

(3) Tegevusloa kehtivus ei lõpe soojusettevõtja ühinemisel, jagunemisel või ümberkujundamisel.

(4) Ühinemise korral kehtib ühendatavale ühingule käesoleva seaduse alusel antud tegevusluba samadel tingimustel edasi ühendava ühingu tegevusloana. Ühinemisel uue ärihingu asutamisega kehtib ühinevale ühingule käesoleva seaduse alusel antud tegevusluba samadel tingimustel edasi asutatava ärihingu tegevusloana.

(5) Jagunemise korral kehtib jagunevale ühingule käesoleva seaduse alusel antud tegevusluba samadel tingimustel edasi omandava ühingu tegevusloana niivõrd, kui võrd omandavale ühingule üleantavat vara kasutatakse tegevusloa alusel toimivas tegevuses. Vajaduse korral peavad jagunev ja omandav ühing taotlema tegevusloa tingimuste muutmist.

(6) Ümberkujundamise korral kehtib ümberkujundatavale ühingule käesoleva seaduse alusel antud tegevusluba samadel tingimustel edasi uue ühingu tegevusloana.

(7) Käesoleva paragrahvi lõigetes 4–6 nimetatud juhtudel teeb inspeksioon tegevusloa eelmise või uue omaja taotlusel otsuse, millega muudetakse tegevusloa andmeid ja tegevusloa tingimusi.

(8) Käesoleva paragrahvi lõigetes 4–6 sätestatu ei mõjuta inspeksiooni õigust tunnistada

tegevusluba kehtetuks käesolevas seaduses sätestatud alustel.

§26. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

(1) Inspeksioon võib tunnistada tegevusloa kehtetuks, kui:

- 1) selgub, et tegevusloa omaja on esitanud tegevusloa taotlemisel teadlikult eksitavaid või tegelikkusele mittevastavaid andmeid või muud teavet või võltsitud dokumente;
- 2) selgub, et tegevusloa omaja ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides soojusettevõtja kohta kehtestatud nõuetele või tal puuduvad nõutavad majanduslikud ja organisatsioonilised eeldused ja tingimused tegevuseks, milleks talle tegevusluba anti;
- 3) tegevusloa omaja tegevus ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele;
- 4) tegevusloa omaja ei täida käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud kohustusi või tegevusloa tingimusi;
- 5) tegevusloa omaja annab tegevusloast tulenevaid õigusi õigusvastaselt edasi kolmandale isikule;
- 6) tegevusloa omaja on mõistetud mis tahes süüteo eest sundlõpetamisele ning sellekohane kohtuotsus on jõustunud;
- 7) tegevusloa omaja on korduvalt rikkunud maksuseadusi;
- 8) selgub, et esineb mõni asjaolu, mis käesoleva seaduse kohaselt oleks tegevusloa andmisest keeldumise aluseks;
- 9) tegevusloa omaja ei ole tegevusloas märgitud tegevust alustanud tegevusloa andmisest arvates 12 kuu jooksul või lõpetab selle tegevuse tegevusloa kehtivusajal.

(2) Inspeksioon võib tunnistada tegevusloa kehtetuks tegevusloa omaja taotluse alusel, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tegevusloa kehtetuks tunnistamise aluseks olevat asjaolu on võimalik kõrvaldada, annab inspeksioon selleks tegevusloa omajale mõistliku tähtaja.

(4) Inspeksioon edastab tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsuse tegevusloa omajale ja kustutab ettevõtja andmed registrist kolme tööpäeva jooksul tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsuse tegemisest arvates.

[RT I 2004, 18, 131 - jõust. 15. 04. 2004]

§27. Tegevuse jätkamise kohustus

(1) Kui tegevusloa kehtivusaeg lõpeb või kui Energiaturu Inspeksioon tunnistab tegevusloa kehtetuks, peab ta vajaduse korral otsustama, milliseid abinõusid on vaja rakendada tegevusloa alusel toimunud tegevuse jätkamiseks ning tegevuse jätkamiseks vajaliku vara säilimiseks.

(2) Tegevusloa kehtivusaja lõppemisel või tegevusloa kehtetuks tunnistamise korral peab tegevusloa omaja inspeksiooni nõudel jätkama õigusaktist ja tegevusloa tingimustest tulenevate kohustuste täitmist inspeksiooni määratud aja jooksul.

5. peatükk
JÄRELEVALVE

§28. Järelevalve teostajad

(1) Järelevalvet käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle teostavad vastavalt oma pädevusele Energiaturu Inspeksioon ning valla- või linnavalitsused.

(2) Järelevalve teostaja kasutab enda käsutuses olevat teavet üksnes seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

§29. Järelevalve teostaja õigused

Oma ülesannete täitmiseks on järelevalve teostajal õigus:

- 1) saada soojusettevõtjalt ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutustelt andmeid, mis on vajalikud käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud ülesannete täitmiseks;
- 2) siseneda kohapealseks kontrollimiseks kontrollitava ettevõtja esindaja juuresolekul soojusettevõtja territooriumile, ruumidesse ja rajatistesse, tutvuda seal järelevalve teostamiseks vajalike dokumentide, muu teabe ja asjaoludega ning teha väljavõtteid, ärakirju ja koopiaid;
- 3) kontrollida soojusettevõtja raamatupidamist ja saada vajalikku teavet soojusettevõtja majandustegevuse kohta;
- 4) kontrollida käesolevas seaduses sätestatud juhtudel soojusettevõtja rakendatavat hinnakujundust;
- 5) kooskõlastada soojuse piirhindu käesolevas seaduses sätestatud juhtudel ja korras;
- 6) kontrollida tegevusloa eest riigilõivu tasumist;
- 7) teha oma pädevuse piires ettekirjutusi ja otsuseid.

§30. Ettekirjutus ja otsus

(1) Käesoleva seaduse või selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete rikkumise lõpetamiseks teeb järelevalvet teostav ametiisik ettekirjutuse, mis peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) isik, kellele ettekirjutus on tehtud;
- 2) andmed ettekirjutuse objektiks oleva asjaolu kohta, õigusrikkumise lõpetamise nõue ning vajaduse korral õigusrikkumisega seotud tegevuse osalise või täieliku peatamise nõue;
- 3) ettekirjutuse täitmise tähtaeg;
- 4) viide ettekirjutuse vaidlustamise võimalusele, kohale, korrale ja tähtajale;
- 5) ettekirjutuse tegemise kuupäev, ettekirjutuse teinud ametiisiku ees- ja perekonnanimi, ametinimetus ja allkiri.

(2) Kui ettekirjutuse saanud ettevõtja kohta on kanne registris, kantakse teave ettekirjutuse kohta viivitamata registrisse.

(3) Ettekirjutuse korduva täitmata jätmise korral on inspeksioonil õigus teha otsus, milles fikseeritakse ettekirjutuse korduv täitmata jätmine ning mis on ettevõtja tegevusloa kehtetuks tunnistamise aluseks.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud otsuses märgitakse:

- 1) otsuse tegemise aeg ja koht;
- 2) otsuse sisu;
- 3) otsuse alus;
- 4) otsuse teinud ametiisiku ees- ja perekonnanimi ning ametinimetus;
- 5) märke otsuse vaidlustamise võimaluse, tähtaja ja korra kohta.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud otsus kantakse viivitamata selle vaidlustamise tähtaja möödumisel, kui otsust ei vaidlustata, või kui otsus vaidlustatakse, siis selle jõusse jätnud kohtuotsuse jõustumise päevast arvates registrisse.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib

järelevalvet teostav ametiisik rakendada enne käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud otsuse tegemist asendustäitmise ja sunniraha seaduses (RT I 2001, 50, 283; 94, 580) sätestatud korras sunnivahendit. Sunniraha ülemmäär on 20 000 krooni.

§31. Sundvõõrandamine

(1) Lisaks kinnisasja sundvõõrandamise seaduse (RT I 1995, 30, 380; 59, 1006; 2002, 47, 297; 61, 375) § 3 lõikes 1 sätestatud aluste kohaldamisele võib inspeksioon või valla- või linnavalitsus taotleda:

1) tegevusloas sätestatud tegevuses kasutatava vara sundvõõrandamist, kui tegevusloa alusel tegutsev isik ei täida käesoleva seaduse § 27 lõikes 2 sätestatud kohustust;

2) tegevusloas sätestatud tegevuses kasutatava vara sundvõõrandamist, kui tegevusloa kehtivusaeg on lõppenud või tegevusluba on tunnistatud kehtetuks ja sellel varal põhineva tegevuse jätkamine kooskõlas käesoleva seadusega ei ole tagatud, mis võib seada ohtu varustuskindluse;

3) võrgu ja selle kasutamist võimaldava piiratud asjaõiguse sundvõõrandamist, kui võrgu omanik ei täida käesoleva seaduse §-s 14 sätestatud kohustusi või kui võrgu omanikust või kasutajast võrguettevõtjal ei ole käesoleva seaduse kohast tegevusluba.

(2) Inspeksioon või valla- või linnavalitsus võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud alustel taotleda sundvõõrandamist üksnes juhul, kui ta on sundvõõrandamise taotluse esitamise kavatsusest teavitanud sundvõõrandamise esemeks oleva vara omanikku ning vara omanik ei ole sundvõõrandamise aluseks olevat asjaolu inspeksiooni antud mõistliku tähtaja jooksul kõrvaldanud.

(3) Inspeksioonil või valla- või linnavalitsusel ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 2 ettenähtud kohustust juhul, kui selle kohustuse täitmine võib seada ohtu varustuskindluse.

(4) Sundvõõrandamine toimub kinnisasja sundvõõrandamise seaduse kohaselt.

§32. Vaidluste lahendamine

(1) Käesoleva seaduse §-st 5 ja § 9 lõikest 3 tulenevate vaidluste korral on inspeksioon kohustatud soojusettevõtja või kohaliku omavalitsuse pädeva organi vastavasisulise taotluse alusel esitama asjas oma põhjendatud arvamuse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud arvamus esitatakse kirjalikult 30 päeva jooksul. Asja erilise keerukuse korral võib inspeksioon arvamuse andmise tähtaega pikendada kuni 90 päevani, teavitades sellest taotluse esitajat kirjalikult.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tähtaeg peatub ajaks, mil inspeksioonile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik põhjendatud arvamuse esitamiseks.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse lahendamisel võib inspeksioon teha valla- või linnavalitsusele ettepaneku muuta käesoleva seaduse § 5 lõikes 6 ja § 9 lõikes 3 sätestatud otsust.

6. peatükk
VASTUTUS

§33. Andmete muutmisest teatamata jätmine

Juriidilise isiku poolt käesolevas seaduses nõutud andmete muutmisest Energiaturu Inspeksioonile teatamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.

§34. Tegevusloa tingimuste täitmata jätmine

Juriidilise isiku poolt tegevusloa tingimuste täitmata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§35. Soojuse müük kooskõlastamata piirhinnaga või piirhinda ületava hinnaga

Juriidilise isiku poolt soojuse müümise eest kooskõlastamata piirhinnaga või kooskõlastatud piirhinda ületava hinnaga, kui piirhinna kooskõlastamine käesoleva seaduse kohaselt on nõutav, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§36. Võrku ühendamise kohustuse rikkumine ja põhjendamatu liitumistasu võtmine

Võrguettevõtja tegevuspiirkonnas asuva ning käesoleva seaduse ja teiste õigusaktidega kehtestatud nõuetele vastava tarbijapaigaldise võrku ühendamise kohustuse rikkumise või põhjendamatu liitumistasu võtmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§37. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 33–36 sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364; 2002, 82, 480; 86, 504; 105, 612; 2003, 4, 22) üldosa ja väärtemenetluse seadustiku (RT I 2002, 50, 313; 110, 654) sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 33–36 sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Energiaturu Inspeksioon.

(3) Käesoleva seaduse §-des 35 ja 36 sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja oma pädevuse piires on valla- või linnavalitsus.

§38. Rahatrahvi laekumine

(1) Käesoleva seaduse §-de 33–36 järgi määratav rahatrahv laekub riigieelarvesse, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhul.

(2) Kui rahatrahvi määranud kohtuväline menetleja on valla- või linnavalitsus, kantakse käesoleva seaduse §-des 35 ja 36 sätestatud väärtegade eest rahatrahv otsuse teinud kohaliku omavalitsuse eelarvesse.

7. peatükk
RAKENDUSSÄTTED

§39. Energiaseaduse alusel riigiga sõlmitud lepingu tähtpäev

Energiaseaduse (RT I 1997, 52, 833; 2001, 52, 303; 88, 531; 93, 565; 2002, 25, 145; 41, 251; 49, 311; 63, 387; 82, 482) alusel ettevõtja ja riigi vahel sõlmitud leping kehtib turuloas märgitud tähtpäevani.

§40. Turuloa kehtivus

(1) Energiaseaduse alusel antud turuluba kehtib turuloas märgitud tähtpäevani.

(2) Energiaturu Inspeksioon kannab enne käesoleva seaduse jõustumist väljaantud kehtivad turuload riiklikku erinõuetele tegevusaladel tegutsevate ettevõtjate registrisse ühe aasta jooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisest.

§41. Ettevõtja tegevuse vastavusse viimine seaduses sätestatud nõuetega

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist energiaseaduse alusel tegutsenud soojusettevõtja peab oma tegevuse viima vastavusse käesolevas seaduses sätestatud nõuetega ühe aasta jooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisest.

(2) Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud soojuse hind, millele soojusettevõtja on energiaseaduse alusel saanud kooskõlastuse, loetakse käesoleva seaduse jõustumisel soojusettevõtja müüdava soojuse piirhinnaks.

§42. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§43. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2003. aasta 1. juulil.